UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

redirct. Sed querit̃ q̃uo ſanctus euangeliſta dicat illos eſſe de-
functos. qui querebant in plurali animã pueri. cũ ſolus herodeſ
hunc legat̃ queſiuiſſe. mat. z. Futurũ eſt eñi vt herodeſ querat
puerũ ad perdendum eum. Itẽ cum ſolus herodes legat̃ eſſe defun/
ctus. q̃uo dicit defuncti ſunt in plurali. Ad primũ dicendũ eſt.
q; licet herodes principaliter quereret puerũ vt perderet. iniqua
tñ plebs fauebat regi. vnde mat. z. dicit̃. q; audiẽs herodes na/
tiuitatẽ chriſti. turbatus eſt ⁊ omnis hieroſolima cũ illo. ⁊ ideo
fortaſſe multi vt placerent regi obſeruabant ſi ſcirent aliquid d̃
chriſto vt nunciarent ei vel occiderent. Qualis eñi eſt rector ciui/
tatis. tales et inhabitantes in ea. eccle. 10. Ad ſecundũ dicend̃
q; ſolus herodes. quia erat principalis in facto nominat̃. vel q2
mores pricipũ magis notatur q̃ɜ ceterorũ. Eo aũt mortuo. defun/
cti ſunt omnes qui querebant animã pueri. vel quia omnes de
ſtiterunt ab inquiſitione chriſti. aut quia vere ita factũ eſt de iu-
dicio dei. vt omnes qui machinati ſunt in mortẽ chriſti. infra il/
lud tempus. 7. annorũ. ſimul cũ herode et ipſi morerent̃. exo. 4.
Mortui ſunt qui querebant animã tuã ⁊c.

Secunda pars. h

Secundo cum dicit̃: qui ↄſurgens: tangit̃ humanum
obſequium. et duo facit. Primo ponit̃ quomodo io-
ſeph impleuit mandatũ obſequium. dixerat illi ange/
lus ſurge. et hic dicit̃: qui ↄſurgens: de terra egipti
vt ſollicite preberet chriſto obſequiũ. ro. 1z. Sollicitudine non
pigri. ſpiritu feruentes. dño ſeruientes. et ideo in ſollicitudine
quieſcere non potuit. vt dicit̃ hiere. 49. quin ſtatim ad manda/
tum angelicũ implendum ↄſurgeret. Secundo dixerat ei ange-
lus. accipe puerũ et matrem eius. quod ipſe adimpleuit. quia:
accepit: reuerenter: puerũ non tanq̃ɜ pater. ſed velut nutricius
diligens. exo. z. Accipe puerũ iſtum et nutri. mihi ego dabo ti/
bi mercedem tuã. et matrem eius velut maritus et comes ob-
ſequioſus. rõnabile eñi eſt. vt maritus ſit obſequioſus. comes
vxoris. ro. 1z. Rationabile obſequium veſtrum. I Tercio
dixerat ei angelus. vade in terraꝫ iſrael. quod ipſe adimpleuit
vnde ſubdit̃: et venit in terrã iſrael: aggei. z. Veniet deſidera-
tus cunctis gentibꝫ. et ideo aduentus eius erat iudeis ſuſcipiẽ/
dus cũ gaudio. vñ zach. z. Gaude et letare filia ſion. ecce venio
ego. et habitabo in medio tui. Nõ q; terra iſrael aliq̃n accipit̃
ꝓ tota terra ꝓmiſſionis q̃ data eſt in ſortẽ. 1z. tribubꝫ aliq̃n acci/
pit̃ ſpãlit̃ ꝓ terra. 10. tribuũ duabꝫ reliq̃s tribubꝫ iude ⁊ benia/
mi dcĩſ terra iuda q̃ diuiſio int̃ iudeã ⁊ iſrl̃ fcãſub roboã ꝓpt̃ pc̃a

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſalomonis·vt habet·3·re.12. Cū igit angelus dixit ad ioſeph
vt duceret pueꝝ in terram iſrael. generali vocabulo iudeam in-
tellexit. non em̄ videbat ſibi talez puerū debere habitare niſi in
hieruſalem·que erat ciuitas regalis et ſacerdotalis. qm̄ elegit
dn̄s ſion. in habitationem ſibi·tum quia in regione natus fue/
rat·michee.5. Tu bethleem terra iuda ⁊c̄·tum etiaz·quia ꝯſan-
guinitas chriſti erat ex iudeis·et ideo putabat eum debere ma-
nere in regione anteceſſoꝝ ſuoꝝ·Sz angelus per terram iſrael.
galileam intellexit. Secundo ponit timor prohibens aduentuz
ioſeph in iudeam: audiens aūt: anteꝗ̄ iudee finib᷒ applicaret:
ꝙ archelaus regnaret in iudea pro herode patre ſuo timuit illo
aduerbium loci eſt. illo ergo id eſt in iudeam: ire: vbi putabat
pueꝝ debere duci. Timuit ioſeph ire in iudeam ne forte arche-
laus audiens aliqua de chriſto ipſum occidere quereret zelo re-
gni·Nam propter ambitionez regni filij herodis machinati ſūt
in mortem patris·⁊ ipſe occidit eos·⁊ fratres mutuo ſe ꝑſecuti
ſunt·per amplius igit archelaus chriſtum fuiſſet ꝑſecutus·ſi oc/
caſione habitationis in hieruſalem ꝑuemiſſet ad notitiam eius
ꝙ ipſe eſſet quem pater querebat perdere. R Nota ꝙ hero/
des moriens fecit ſm̄ teſtamentū. in quo archelaū regni inſtitu/
it ſucceſſorem·ita tn̄ vt diadema rome ſuſciperet·aliud em̄ pri-
us fecerat teſtamentū·in quo herodem antipam regni ſui herede
inſtituerat poſt antipatrem·quez pater occiderat·Fultus itaꝗ
archelaus auctoritate. ſecundi teſtamento mortuo patre·indu-
tus veſte candida aſcendit in templuz.⁊ variis ſuſceptis a ple/
be fauorib᷒ ſedit pro tribunali·verbis demulcens populū ꝙ in
cunctis foret melior patre. et ꝙ etiam regis nomine vellet tem/
perare donec per ceſarem eſſet ꝯfirmata ſucceſſio·poſt hoc cū ni-
colao et ptolomeo ſecretariis patris ſecuz deferens patris teſta/
mentū·romam ꝓfectus eſt·Philippo fratre regni ꝓcuratore re-
licto properauit. et herodes antipas·vt de ſucceſſione regni di-
ſceptaret cū fratre·Accidit aūt opportunitas vt etiā philippus
illuc accederet intentione nihilominus vt aliꝗ̄ regni ꝑtem ſi re/
gnum diuideret·a ceſare ſuſciperet. facta eſt inter fratres longa
diſceptatio. Archelao aſſerente ſibi debere regnum ⁊ etatis me/
rito. et ſecūdi teſtamenti voluntate·Econtra dicebat herodes an/
tipas·primū debere teſtamentū valere. quod pater ſane ment᷑
inſcⁱpſerat·qm̄ ſm̄ deficiente vita ſil' et ſenſu p̄r inſtituerat·Dice/
bat aūt ꝯtra archelaū·ꝙ vmbrā regni rerū detuliſſet ad ceſarē·
cū ipſe corpus reꝝ gerendaꝝ ſibi rapuiſſet. Tandē ex totius ſe-
natus ꝯſilio monarchia herodis i tetrarchias diuiſa ē cui⁹ due

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

partes date fuerunt archelao ſcꝫ iudea ⁊ ydumea promiſſumqꝫ eſt ſibi regiuꝫ nomen ſi rem bene ageret. Herodi aūt antipe ceſſit in ꝑtem regio transflumen ⁊ galilea. Philippo aūt yturea ⁊ regio traconitidis deſtinata eſt. iſoleſcens aūt archelaus nono principatus ſui anno aduocatus a ceſare romam venit ⁊ depoſitus principatu damnatus exilio viennam ciuitatem gallie pellitur. principatu itaqꝫ eius redacto in prouinciā illo procurator ponponius a ceſare miſſus eſt. Igit̄ ſi ioſeph venit de egipto anteqꝫ romam proficiſceret̄ pro regno obtinendo tunc manifeſtum eſt quare timuit ire in iudeam quia archelaus ante ꝯfirmationē negocia regni gerebat ita vt pro herode patre ſuo regnare diceret̄ et in hoc ſaluat̄ glo. in hoc loco quo dicit archelaum monarchiam totius regni paterni tenuiſſe. licet aūt nonduꝫ eſſet ꝯfirmatus timendum tñ erat ipſi ioſeph illuc chriſtum ducere quia occidiſſet eum. Nam inſtante azimoꝝ die noueꝫ milia hominū armata manu occidit eo ꝙ pontificem quē herodes precio inſtituerat ab immolatione prohiberent ⁊ hoc et aut illi obiecit herodes antipas coram ceſare. vñ non miꝝ ſi occidiſſet chriſtum. et ideo nazareth que erat in finib᷒ regni ad quam rex non accedebat detulit chriſtum. Si aūt ioſeph venit de egipto poſt diuiſionem regni tunc apparet clarius quare iuit nazareth qm̄ galilea ſub poteſtate erat herodis et non archelai: Sed tunc eſt dubium quia etiaꝫ debuit timere manere in nazareth que erat ſubiecta herodi antipe. Et dicendū ꝙ herodes non erat adeo ferox. vt archelaus. vel melius eſt dicendū. quia opinio erat ꝙ ſolū in iudea chriſtus futurus eſſet rex. Vnde dixerunt magi vbi eſt qui natus ē rex iudeoꝝ. ⁊ quia galilea cui preerat herodes erat diuiſa a iudea. ideo non timebat ioſeph ꝙ herodes aliquid mali cogitaret in pueꝝ.

Secunda pars.

Ercio cū dicit̄: et admonitus in ſomnis: tangit̄ flotidum chriſti habitaculum. vbi tria tangunt̄. Primum eſt ſomnialis admonitio. et admonitus in ſomnis. in quo ſomno mutatum fuit ꝙ credebat chriſtum debere duci in terram iuda. eccleſia. quarto. Somnus noctis immutat ſcientiam eius. L Nota ꝙ omnis inſtructio facta ioſeph per angelum in ſomnis viſa eſt. Quatuor enim inſtruxit eum angelus et ſemper in ſomnis. Primo enim eum hortatus ē ad coniugium. Noli timere accipere mariam coniugem tuam. Secundo inſtruxit de fuga. Surge et accipe puerum et matrem eius et vade in terram egipti. Tercio precepit de reditu. Accipe

puerū et matrem eius ⁊ vade in terrā iheruſalē. Quarto admo/
nuit de habitatione ſic hic. Iſte autē viſiones ſemꝑ in ſomnis
facte ſunt ꝑ ſomnia. Et hoc forte quinqꝫ ex cauſis. Primo. rōne
ipſius qui nō reuelat ſe nec inſtruit quenqꝫ niſi aīa eius ſit ali-
quo modo eleuata a ſenſibilibꝫ. in ſomnis aūt quieſcente aīma
magis eſt diſpoſitus hō vt reuelationē ſuſcipiat angelicā. zach
4. reuerſus angelus ſuſcitauit me quaſi viꝝ qui ſuſcitatꝰ de ſom/
no ſuo. Secūda cā vt talibꝫ reuelationibꝫ fides adhiberetꝰ in vi/
gilia em̄ poteſt quilibet hō fingere aliud q̄ ſit. ſed apparitio ſom/
nioꝝ non eſt humanū ſed ſupnaturale opus. vnde etiā dicunt
phi q̄ ſomnia vera pueniūt a cauſa ſupiori ꝓpter maximā ſolli-
citudinē circa hoiem. Tercia eſt qꝛ dona gratis licet dn̄s diſtri-
buat vnicuiqꝫ put vult. tn̄ ſm̄ q̄ aliqui ſūt magis ad vnā gra/
tiā diſpoſiti magis dat illā gratiā. diſpoſitio aūt maxia ad ve/
ritatē ſomnioꝝ eſt caſtitas. ſic quia ioſeph ⁊ daniel a ꝯtinentia
commendantꝰ gratiam habuerunt ſomnioꝝ. Iſte aūt ioſeph a
pudicicia eo q̄ fuit virgo. vn̄ ad viſionem ſomnioꝝ maxie di/
ſpoſitus erat. Quarta cā qm̄ de his ſomniat hō quoꝝ habet in
vigilia ſollicitudinē. eccle. 4. Multas curas ſecuntꝰ ſomnia. Io-
ſeph aūt curā ⁊ ſollicitudinē maxiam circa chriſtū habuit. Quin/
ta cā ſm̄ glo. quia nō erat pr̄ chriſti niſi putatiuus lu. 3. vt pu/
taretꝰ filius ioſeph. ideo in ſomnis apparebat illi angelus. Que
em̄ in ſomnis fiunt ſunt ſm̄ opinioneꝫ. quia vero beata virgo
vera mater fuit. ideo ſibi angelus non in ſomnis ſed in vigilia
apparuit. ℞ Secundo ponitꝰ vtilis ſeceſſio: ſeceſſit: id eſt ſe/
ceſſum ceſſit ab impetu archelai: in ptes galilee: vt inde incipet
chriſtus operari miracula et liberare humanuꝫ genus et eligere
apoſtolos. 1. mach. 5. Elige tibi viros et vade et libera fratres
tuos in galilea. Nota q̄ galileam elegit chriſtus ſuā habitati-
onē. Erat em̄ inter oēs puincias iudeoꝝ magis abiecta. nunq̄
em̄ ex ea magnuꝫ aliquid fuerat. et nunq̄ inde ꝓpheta aliquis
ſurrexerat. io. 7. Scrutate ſcripturas ⁊ qꝛ ꝓpheta a galilea non
ſurgit. voluit aūt patriaꝫ illā ſua preſentia decorare. cui omnes
ꝓphete teſtimoniū ꝑhibent act. 4. Tercio ponitꝰ humilis habita/
tio: et veniens habitauit in ciuitate que vocatꝰ nazareth: nō ſo/
lum em̄ angelus admonuit eū de puincia ad quā pgeret. verū/
etiā de ciuitate in qua habitaret. Nota q̄ nazareth erat puus
viculus galilee ita abiectus. vt in toto veteri teſtamento nulla
de ipſo mentio fiat. vn̄ etiā incredibile erat iudeis aliquid boī
inde poſſe eſſe io. 1. A nazareth pt̄ aliquid boni eſſe hūc locum
ſic humilē et abiectū ſaluatoꝛ elegit. vt dicatꝰ in geſtis epheſini